Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

6 ta’ Settembru 2018 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sigurtà so?jali – Regolament (KE) Nru 987/2009 – Artikoli 5 u 19(2) – ?addiema kkollokati fi Stat Membru differenti minn dak li fih hija l-persuna li timpjega te?er?ita normalment l-attivitajiet tag?ha – ?ru? ta’ ?ertifikati A1 mill-Istat Membru ta’ ori?ini wara r-rikonoxximent mill-Istat Membru ospitanti tal-issu??ettar tal-?addiema g?all-iskema tas-sigurtà so?jali tieg?u – Opinjoni tal-Bord Amministrattiv – ?ru? bi ?ball ta?-?ertifikati A1 – Konstatazzjoni – Natura vinkolanti u effett retroattiv ta’ dawn i?-?ertifikati – Regolament (KE) Nru 883/2004 – Le?i?lazzjoni applikabbli – Artikolu 12(1) – Kun?ett ta’ persuna li tkun “intbag?tet hemm biex tie?u post persuna o?ra””

Fil-Kaw?a C-527/16,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija), permezz ta’ de?i?joni tal-14 ta’ Settembru 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-14 ta’ Ottubru 2014, fil-pro?edura

Salzburger Gebietskrankenkasse,

Bundesminister für Soziales und Konsumentenschutz,

fil-pre?enza ta’

Alpenrind GmbH,

Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft,

Martimpex-Meat Kft,

Pensionsversicherungsanstalt,

Allgemeine Unfallversicherungsanstalt,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President tal-Awla, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin u E. Regan (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: H. Saugmandsgaard Øe,

Re?istratur: M. Ferreira, Amministratur Prin?ipali,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?as-Salzburger Gebietskrankenkasse, minn P. Reichel, Rechtsanwalt,

– g?al Alpenrind GmbH, minn R. Haumer u W. Berger, Rechtsanwälte,

– g?al Martimpex-Meat Kft u Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft, minn U. Salburg u G. Simonfay, Rechtsanwälte,

– g?all-Gvern Awstrijak, minn G. Hesse, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Bel?jan, minn L. Van den Broeck u M. Jacobs, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?ek, minn M. Smolek, J. Vlá?il, J. Pavliš u O. Šváb, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze u D. Klebs, b?ala a?enti,

– g?all-Irlanda, minn M. Browne, L. Williams, G. Hodge, J. Murray u E. Creedon kif ukoll minn A. Joyce u N. Donnelly, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Fran?i?, minn C. David, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Ungeri?, minn M. Fehér, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Pollakk, minn B. Majczyna, b?ala a?ent, assistit minn M. Malczewska, adwokat,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn B.-R. Killmann u D. Martin, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-31 ta’ Jannar 2009,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni, min-na?a, tal-Artikolu 12(1) tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta’ April 2004 dwar il-kordinazzjoni ta’ sistemi ta’ sigurtà so?jali (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 5, p. 72), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1244/2010 tad-9 ta’ Di?embru 2010 (?U 2010, L 338, p. 35) (iktar ’il quddiem ir-“Regolament Nru 883/2004”), kif ukoll, min-na?a l-o?ra, tal-Artikolu 5 u tal-Artikolu 19(2) tar-Regolament (KE) Nru 987/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta’ Settembru 2009, li jistabbilixxi l-pro?edura g?all-implimentazzjoni tar-Regolament Nru 883/2004 (?U 2009 L 284, p. 1), kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010 (?U 2010, L 338, p. 35) (iktar ’il quddiem ir-“Regolament Nru 987/2009”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ kaw?a bejn Salzburger Gebietskrankenkasse (il-Fond Re?jonali tal-Mard tal-Land ta’ Salzburg, l-Awstrija), (iktar ’il quddiem il-“Fond g?all-Mard ta’ Salzburg”) u l-Bundesminister für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (il-Ministru Federali tax-Xog?ol, l-Affarijiet So?jali u l-Protezzjoni tal-Konsumatur, l-Awstrija) (iktar ’il quddiem il-“Ministru”), u Alpenrind GmbH, Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft (iktar ’il quddiem “Martin-Meat”), Martimpex-Meat kft (iktar ’il quddiem “Martimpex”), u l-Pensionsversicherungsanstalt (l-Uffi??ju tal-Pensjonijiet, l-Awstrija) u Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (Istituzzjoni tal-Assigurazzjoni dwar In?identi ?enerali), dwar il-le?i?lazzjoni tas-sigurtà so?jali applikabbli g?al persuni ssekondati biex ja?dmu fl-Awstrija fil-kuntest ta’ ftehim bejn Alpenrind, stabbilita fl-Awstrija, u Martimpex, stabbilita fl-Ungerija.

Il-kuntest ?uridiku

Ir-Regolament Nru 883/2004

3 Il-premessi 1, 3, 5, 8, 15, 17 18 u 45 tar-Regolament Nru 883/2004 huma redatti kif ?ej:

“(1) Ir-regoli g?all-kordinazzjoni tas-sistemi nazzjonali tas-sigurtà so?jali jaqg?u ta?t il-qafas tal-moviment liberu ta’ persuni u g?andhom jikkontribwixxu g?at-titjib tal-livell ta’ g?ajxien tag?hom u tal-kondizzjonijiet ta’ l-impjieg.

[...]

(3) Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71 ta’ l-14 ta’ ?unju 1971 dwar l-applikazzjoni ta’ skemi ta’ sigurtà so?jali fir-rigward ta’ persuni impjegati, persuni li ja?dmu g?al rashom u membri tal-familji tag?hom li ji??aqalqu ?ewwa l-Komunità [unjoni] kien emendat u a??ornat diversi drabi sabiex jirrifletti mhux biss ?viluppi fuq livell Komunitarju, inklu?i de?i?jonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja, i?da wkoll bidliet fil-le?islazzjoni fuq livell nazzjonali. Dawn il-fatturi ikkontribwixxew biex jag?mlu r-regoli Komunitarji dwar il-kordinazzjoni komplikati u li jie?du ?-?mien. G?aldaqstant, sabiex jintla?aq l-g?an tal-moviment liberu tal-persuni, huwa essenzali li dawn ir-regoli jinbidlu billi jkunu immodernizzati u simplifikati.

[...]

(5) Huwa ne?essarju, fi ?dan il-qafas ta’ din il-kordinazzjoni, li fil-Komunità jkun garantit trattament ugwali g?all-persuni kon?ernati ta?t il-le?islazzjonijiet nazzjonali differenti.

[...]

(8) Il-prin?ipju ?enerali ta’ trattament ugwali huwa ta’ importanza partikolari g?al ?addiema li ma humiex residenti fl-Istat Membru fejn ja?dmu, inklu?i ?addiema li ja?dmu bejn il-fruntieri.

[...]

(15) Sabiex tkun evitata sitwazzjoni fejn ikun hemm overlapping fid-disposizzjonijiet ta’ le?islazzjoni nazzjonali li japplikaw g?al sitwazzjoni wa?da u sabiex ikunu evitati l-komplikazzjonijiet li jinqalg?u f’sitwazzjoni b?al din, huwa me?tie? li persuni li ji??aqalqu ?ewwa l-Komunità jkunu su??etti g?al skema ta’ sigurtà so?jali ta’ Stat Membru wie?ed biss.”

[...]

(17) Bil-g?an li jkun garantit li, bl-aktar mod effettiv possibbli, il-persuni kollha impjegati fit-territorju ta’ Stat Membru jkunu trattati b’mod ugwali, jkun xieraq li b?ala regola ?enerali, il-le?islazzjoni ta’ dak l-Istat Membru fejn il-persuna kon?ernata twettaq l-attività tag?ha jew tieg?u b?ala persuna impjegata jew b?ala persuna li ta?dem g?al rasha tkun determinata b?ala l-le?islazzjoni applikabbli.

(18) F’sitwazzjonijiet spe?ifi?i li ji??ustifikaw kriterji o?ra ta’ applikabilità, jkun hemm il-b?onn li jsiru derogi minn dik ir-regola ?enerali.

(18a) Il-prin?ipju ta’ le?i?lazzjoni unika applikabbli huwa ta’ importanza kbira u g?andu jissa??a?. [...]

(45) Min?abba li l-objettiv ta' l-azzjoni proposta, ji?ifieri l-mi?uri ta' kordinazzjoni sabiex jiggarantixxu li d-dritt ta' moviment liberu ta' persuni jkun jista' ji?i e?er?itat b'mod effettiv, ma jistax jintla?aq kif suppost mill-Istati Membri u jista' g?aldaqstant, min?abba l-livell u l-effetti ta' dik l-azzjoni, jintla?aq a?jar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta mi?uri skond il-prin?ipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. [...]"

4 Ta?t it-Titolu II ta' dan ir-regolament, intitolat "Determinazzjoni tal-le?islazzjoni applikabbli", l-Artikolu 11, intitolat "Regoli ?enerali" jipprevedi:

"1. Il-persuni li g?alihom japplika dan ir-Regolament g?andhom ikunu su??etti g?al-le?islazzjoni ta' Stat Membru wie?ed biss. Din il-le?islazzjoni g?andha tkun determinata skond dan it-Titolu.

[...]

3. Bla ?sara g?all-Artikolu 12 sa 16:

a) persuna li twettaq attività b?ala persuna impjegata jew b?ala persuna li ta?dem g?al rasha fi Stat Membru g?andha tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta' dak l-Istat Membru;

[...] "

5 F'dan l-istess titolu, jinsab l-Artikolu 12 ta' dan ir-regolament, intitolat "Regoli spe?jali", li jipprevedi, fil-paragrafu 1 tieg?u, fil-ver?joni tieg?u applikabbli fil-bidu tal-perijodu mill-1 ta' Frar 2012 sat-13 ta' Di?embru 2013 (iktar 'il quddiem il-"perijodu kkontestat"):

"Persuna li twettaq attività b?ala persuna impjegata fi Stat Membru f'isem il-prin?ipal tag?ha, liema prin?ipal normalment iwettaq l-attivitajiet tieg?u hemmhekk, u li tintbag?at mill-prin?ipal tag?ha fi Stat Membru ie?or biex ta?dem f'isem il-prin?ipal g?andha tibqa' su??etta g?al-le?islazzjoni ta' l-ewwel Stat Membru sakemm mhux ma?sub li x-xog?ol idum aktar minn 24 xahar u sakemm din il-persuna ma ntbag?titx biex tie?u post persuna o?ra."

6 Matul il-perijodu inkwistjoni, l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 ?ie emendat bir-Regolament (UE) Nru 465/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2012 li jemenda r-Regolament Nru 883/2004 u r-Regolament Nru 987/2009 (?U 2012, L 149, p. 4), il-kelma "stazzjonata" ?ie mi?jud fl-a??ar ta' dan il-paragrafu.

7 Ta?t it-titolu IV tal-imsemmi regolament, intitolat "Kummissjoni amministrattiva u Kumitat ta' Konsulta", l-Artikolu 71, intitolat "Komposizzjoni u metodi ta' ?idma tal-Kummissjoni Amministrattiva", jipprovdi, fil-paragrafu 1 tieg?u:

"Il-Kummissjoni Amministrattiva g?all-Kordinazzjoni ta' Sistemi ta' Sigurtà So?jali ([iktar 'il quddiem] "il-Kummissjoni Amministrattiva") mehmu?a mal-Kummissjoni [Ewropea] g?andha tkun mag?mula minn rappre?entant tal-gvern ta' kull Stat Membru, assisti fejn ikun hemm il-b?onn minn konsulenti esperti. Rappre?entant tal-Kummissjoni [Ewropea] g?andu jattendi g?al-laqg?at tal-Kummissjoni Amministrattiva f'kapa?ità ta' konsulenza."

8 L-Artikolu 72 ta' dak it-titolu IV, intitolat "Kompiti tal-Kummissjoni Amministrattiva", huwa fformulat kif ?ej:

"Il-Kummissjoni Amministrattiva g?andha:

a) titratta l-kwistjonijiet amministrattivi u l-kwistjonijiet ta' interpretazzjoni kollha li jin?olqu dwar id-disposizzjonijiet ta' dan ir-Regolament jew tar-Regolament ta' Implimentazzjoni, jew dwar kull

ftehim konklu? jew arran?ament mag?mul ta?t dawn ir-Regolamenti. Dan ming?ajr ?sara g?ad-dritt ta' l-awtoritajiet, istituzzjonijiet u persuni kon?ernati li jirrikorru g?all-pro?eduri u g?at-tribunali stabbiliti fil-le?islazzjoni ta' l-Istati Membri, f'dan ir-Regolament jew fit-Trattat;

[...]

(?) issa??a? u ti?viluppa l-koperazzjoni bejn l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tag?hom f'affarijiet ta' sigurtà so?jali sabiex, fost l-o?rajn, jikkunsidraw kwistjonijiet partikolari dwar ?erti kategoriji ta' persuni; tiffa?ilita r-realizzazzjoni ta' azzjonijiet ta' attivitajiet ta' koperazzjoni bejn il-fruntieri fil-qasam tal-kordinazzjoni tas-sistemi tas-sigurtà so?jali;

[...] "

9 Skont l-Artikolu 76, intitolat "Kooperazzjoni", li jinsab ta?t it-Titolu V tar-Regolament Nru 883/2004, intitolat "Dispo?izzjonijiet o?ra":

"1. L-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri g?andhom jikkomunikaw lil xulxin l-informazzjoni kollha dwar:

a) mi?uri me?uda biex ikun implimentat dan ir-Regolament;

b) bidliet fil-le?islazzjoni tag?hom li jistg?u jaffettwaw l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.

2. G?all-g?anijiet ta' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet u l-istituzzjonijiet ta' l-Istati Membri g?andhom joffru lil xulxin l-a?jar g?ajnuna li jistg?u u g?andhom ja?ixxu b?allikieku qeg?din jimplimentaw l-le?islazzjoni tag?hom stess. [...] "

Ir-Regolament Nru 987/2009

10 Il-premessi 2, 6 u 12 tar-Regolament Nru 987/2009 jistabbilixxu:

"(2) L-organizzazzjoni ta' kooperazzjoni aktar effika?i u aktar stretta bejn l-istituzzjonijiet ta' sigurtà so?jali hija fattur essenzjali biex tippermetti lill-persuni koperti mir-[Regolament Nru 883/2004] li jibbenefikaw mid-drittijiet tag?hom fl-a?jar ?mien u kondizzjonijiet possibbli.

[...]

(6) It-tis?i? ta' ?erti pro?eduri g?andu j?ib aktar sigurezza ?uridika u trasparenza g?al min ju?a r-[Regolament Nru 883/200] Notevolment, l-iffissar ta' ?mien komuni g?all-kisba ta' ?erti obbligi u ta' ?erti stadji amministrattivi g?andu jikkontribwixxi g?all-kjarifika u strutturazzjoni tar-relazzjonijiet bejn il-persuni assigurati u l-istituzzjonijiet.

[...]

Bosta mi?uri u pro?eduri ma?suba f'dan ir-Regolament g?andhom l-g?an li jkun hemm aktar trasparenza tal-kriterji li l-istituzzjonijiet tal-Istati Membri jridu japplikaw fil-qafas tar-[Regolament Nru 883/200]. Dawn il-mi?uri u pro?eduri huma r-ri?ultat tal-ka?istika tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, tad-de?i?jonijiet tal-Kummissjoni amministrattiva kif ukoll tal-esperjenza ta' aktar minn tletin sena ta' applikazzjoni tal-koordinazzjoni tal-iskemi ta' sigurtà so?jali fil-qafas tal-libertajiet fundamentali spe?ifikati mit-Trattat. "

11 Ta?t it-Titolu I tar-Regolament Nru 987/2009, intitolat "Disposizzjonijiet ?enerali", il-Kapitolu I, iddedikat g?ad-definizzjonijiet, jipprovdi, fl-Artikolu 1(2)(?) tieg?u, li t-terminu "dokument" huwa ddefinit b?ala "sett ta' data, irrispettivament mill-mezz u?at, strutturata b' tali mod li tista' ti?i

skambjata b’mod elettroniku u li trid ti?i kkomunikata sabiex ikunu jistg?u jiffunzjonaw ir-[Regolament Nru 883/2004] u r-[Regolament Nru 987/2009]”.

12 Ta?t dan it-Titolu I, il-Kapitolu II, intitolat “Dispo?izzjonijiet relatati mal-kooperazzjoni u mal-iskambji ta’ data”, jipprevedi, fl-Artikolu 5 tieg?u, intitolat “Valur legali tad-dokumenti u l-evidenza ta’ sostenn ma?ru?a fi Stat Membru ie?or”:

“(1) Id-dokumenti ma?ru?a mill-istituzzjoni ta’ Stat Membru u li juru l-po?izzjoni ta’ persuna g?all-finijiet tal-applikazzjoni tar-Regolament ba?iku u tar-Regolament implimentattiv, u l-evidenza ta’ sostenn li abba?i tag?ha n?ar?u d-dokumenti, g?andhom ji?u a??ettati mill-istituzzjonijiet tal-Istati Membri l-o?rajn sakemm dawn ma jkunux ?ew irtirati jew iddikjarati li huma invalidi mill-Istat Membru li fih in?ar?u.

(2) F’ka? ta’ dubju dwar il-le?ittimità tad-dokument jew l-e?attezza tal-fatti li huma l-ba?i tad-dettalji li jidhru fih, l-istituzzjoni tal-Istat Membru li tir?ievi d-dokument g?andha titlob mill-istituzzjoni li ?ar?itu l-kjarifiki me?tie?a u, jekk ikun l-ka?, l-irtirar ta’ dak id-dokument. L-istituzzjoni li ?ar?itu g?andha tikkunsidra mill-?did ir-ra?unijiet g?all-?ru? tad-dokument u, jekk me?tie?, li tirtirah.

(3) Konformement mal-paragrafu 2, f’ka? ta’ dubju dwar l-informazzjoni pprovduta mill-persuni kkon?ernati, dwar il-validità ta’ dokument jew il-prova ta’ sostenn jew l-e?attezza tal-fatti li huma l-ba?i tad-dettalji li jidhru fih, l-istituzzjoni tal-post ta?-?jara jew ta’ residenza g?andha, sa fejn dan ikun possibli, fuq talba mill-istituzzjoni kompetenti, twettaq il-verifika me?tie?a ta’ din l-informazzjoni jew ta’ dan id-dokument.

(4) Fejn ma jintla?aqx qbil bejn l-istituzzjonijiet kon?ernati, il-kwistjoni tista’ titressaq quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva mill-awtoritajiet kompetenti mhux qabel xahar wara d-data li fiha l-istituzzjoni li r?eviet id-dokument tkun ippre?entat it-talba tag?ha. Il-Kummissjoni Amministrattiva g?andha tfittex li tirrikon?ilja l-fehmiet fi ?mien sitt xhur mid-data li fiha l-kwistjoni tressqet quddiemha. ”

13 Skont l-Artikolu 6 ta’ dan il-Kapitolu II, intitolat “Applikazzjoni provvi?orja tal-le?islazzjoni u l-g?oti provvi?orju ta’ benefi??ji”:

“(1) Sakemm mhux previst mod ie?or fir-Regolament implimentattiv, fejn ikun hemm differenza ta’ fehmiet bejn l-istituzzjonijiet jew l-awtoritajiet ta’ ?ew? Stati Membri jew aktar dwar id-determinazzjoni tal-le?islazzjoni applikabbli, il-persuna kkon?ernata g?andha ti?i su??etta b’mod provvi?orju g?al-le?islazzjoni ta’ wie?ed minn dawk l-Istati Membri, fejn l-ordni ta’ prijorità ti?i ddeterminata kif ?ej:

(a) il-le?islazzjoni tal-Istat Membru fejn il-persuna attwalment twettaq l-impjieg tag?ha jew ta?dem g?al rasha, jekk l-impjieg jew l-impjieg g?al rasha jitwettaq fi Stat Membru wie?ed biss;

[...]

(3) Fejn ma jintla?aqx qbil bejn l-istituzzjonijiet kon?ernati, il-kwistjoni tista’ titressaq quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva mill-awtoritajiet kompetenti mhux qabel xahar wara d-data li fiha l-istituzzjoni li r?eviet id-dokument tkun ippre?entat it-talba tag?ha. Il-Kummissjoni Amministrattiva g?andha tfittex li tirrikon?ilja l-fehmiet fi ?mien sitt xhur mid-data li fiha l-kwistjoni tressqet quddiemha.

[...] ”

14 Ta?t it-Titolu II tar-Regolament Nru 987/2009, intitolat “Determinazzjoni tal-Le?islazzjoni Applikabbli” l-Artikolu 15, intitolat “Pro?eduri g?all-applikazzjoni tal-Artikolu 11(3)(b) u (d), l-Artikolu

11(4) u l-Artikolu 12 tar-[Regolament Nru 883/2004] (dwar id-dispo?izzjoni ta' informazzjoni g?all-istituzzjonijiet kon?ernati)", jipprovdi, fil-paragrafu 1 tieg?u, fil-ver?joni tieg?u applikabbli fil-bidu tal-perijodu kontenzju?:

"Sakemm mhux previst mod ie?or mill-Artikolu 16 tar-Regolament implimentattiv, fejn persuna twettaq l-attività tag?ha fi Stat Membru li m'huwiex l-Istat Membru kompetenti ta?t it-Titolu II tar-Regolament ba?iku, il-persuna li t?addem jew, fil-ka? ta' persuna li ma twettaqx attività b?ala persuna impjegata, il-persuna kkon?ernata, g?andha tinforma b'dan lill-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li tieg?u hija applikabbli l-le?islazzjoni, kull meta ikun possibbli minn qabel. Dik l-istituzzjoni g?andha ming?ajr dewmien tag?mel l-informazzjoni dwar il-le?islazzjoni li tkun applikabbli g?all-persuna kkon?ernata, ta?t l-Artikoli 11(3) (b) jew l-Artikolu 12 tar-Regolament ba?iku, disponibbli g?all-persuna kkon?ernata u g?all-istituzzjoni nominata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li fih ti?i mwettqa l-attività."

15 Matul il-perijodu kontenzju?, it-tieni sentenza tal-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 987/2009 kienet ?iet emendata bir-Regolament Nru 465/2012. Il-ver?joni emendata ta' din id-dispo?izzjoni hija fformulata kif ?ej:

"[...]Dik l-istituzzjoni g?andha to?ro? l-attestazzjoni msemmija fl-Artikolu 19(2) ta' dan ir-[Regolamet Nru°987/2009] lill-persuna kkon?ernata u g?andha ming?ajr dewmien tag?mel disponibbli informazzjoni dwar il-le?i?lazzjoni applikabbli lil dik il-persuna, skont l-Artikolu 11(3)(b) jew l-Artikolu 12 tar-[Regolament Nruo883/2004], disponibbli lill-istituzzjoni ma?tura mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li fih qed titwettaq l-attività."

16 Ta?t dan l-istess titolu, l-Artikolu 19, intitolat "L-g?oti ta' informazzjoni lil persuni kkon?ernati u lil min i?addem", huwa fformulat kif ?ej:

"(1) L-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li tieg?u l-le?islazzjoni ssir applikabbli ta?t it-Titolu II tar-Regolament ba?iku g?andha tinforma lill-persuna kkon?ernata u, fejn ikun il-ka?, lil min i?addimha (i?addmuha) dwar l-obbligi stabbiliti f'dik il-le?islazzjoni. Hija g?andha tag?tihom l-g?ajnuna me?tie?a g?at-twettiq tal-formalitajiet mitluba minn dik il-le?islazzjoni.

(2) Fuq talba tal-persuna kkon?ernata jew ta' min i?addimha, l-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li tieg?u l-le?islazzjoni hija applikabbli ta?t it-Titolu II tar-[Regolament Nru 883/2004] g?andha tipprovdi attestazzjoni li tali le?islazzjoni hija applikabbli u g?andha tindika, fejn ikun il-ka?, sa liema data u ta?t liema kondizzjonijiet."

17 Skont l-Artikolu 20 ta' dan it-Titolu II, intitolat "Kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet":

"(1) L-istituzzjonijiet relevanti g?andhom jikkomunikaw lill-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru, li l-le?islazzjoni tieg?u hija applikabbli g?al persuna ta?t it-Titolu II tar-[Regolament Nru 883/2004], l-informazzjoni me?tie?a biex ti?i stabbilita d-data li fiha din il-le?islazzjoni ssir applikabbli u l-kontribuzzjonijiet li dik il-persuna u l-prin?ipal jew prin?ipali tag?ha jkunu obbligati j?allsu ta?t din il-le?islazzjoni.

(2) L-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li l-le?islazzjoni tieg?u ssir applikabbli g?al persuna ta?t it-Titolu II tar-[Regolament Nru 883/2004] g?andha tag?mel disponibbli l-informazzjoni li tindika d-data li fiha l-applikazzjoni ta' dik il-le?islazzjoni tid?ol b'effett lill-istituzzjoni nominata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li dik il-persuna kienet su??etta l-a??ar g?al-le?islazzjoni tieg?u. "

18 Ta?t it-Titolu V, intitolat “Dispo?izzjonijiet Mixxellanji, Transitorji u Finali”, l-Artikolu 89, intitolat “Informazzjoni”, jipprovdi, fil-paragrafu 3 tieg?u:

“L-awtoritajiet kompetenti g?andhom ji?guraw li l-istituzzjonijiet tag?hom huma konxji ta’ u japplikaw id-dispo?izzjonijiet Komunitarji kollha, le?islattivi jew ta’ natura o?ra, inklu?i d-de?i?jonijiet tal-Kummissjoni Amministrattiva, fl-oqsma koperti minn u fit-termini tar-[Regolament Nru°883/2004] u tar-[Regolament Nru°987/2009].”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

19 Alpenrind hija attiva fis-settur tal-kummer? fil-bhejjem u tal-la?am. Mis-sena 1997, hija topera f’Salzburg bi??erija li hija tikri.

20 Matul is-sena 2007, Alpenrind, li kienet S GmbH, ikkonkludiet ma’ Martin-Meat, stabbilita fl-Ungerija, kuntratt li permezz tieg?u din tal-a??ar intrabtet li tag?mel xog?ol ta’ tqattig? tal-la?am u l-ippakkjar fi kwantitajiet ta’ 25 nofs karkassa ta?-?anga kull ?img?a. Dawn ix-xog?lijiet kienu jitwettqu fil-bini ta’ Alpenrind minn ?addiema kkollokati fl-Awstrija. Fil-31 ta’ Jannar 2012, Martin-Meat abbandunat is-settur tat-tqattig? tal-la?am u kompliet bl-abbittiment g?al Alpenrind.

21 Fl-24 ta’ Jannar 2012, Alpenrind ikkonkludiet kuntratt mal-kumpannija Martimpex, stabbilita wkoll fl-Ungerija, li skontu din tal-a??ar impenjat ru?ha li twettaq xog?lijiet ta’ tqattig? ta’ la?am bejn l-1 ta’ Frar 2012 u l-31 ta’ Jannar 2014, ta’ 55 000 tunnellata ta’ nofs karkassi ta?-?anga g?al Alpenrind. Dawn ix-xog?lijiet kienu jitwettqu fil-bini ta’ Alpenrind minn ?addiema kkollokati fl-Awstrija. Il-bi??iet tal-la?am kienu jittie?du minn Martimpex, imbag?ad jitqattg?u u ji?u ppakkjati mill-?addiema tag?ha.

22 Mill-1 ta’ Frar 2014, Alpenrind re?g?et ftiehmet ma’ Martin-Meat li din tal-a??ar twettaq l-imsemmija ?idma ta’ tqattig? tal-la?am fl-istabbilimenti msemmija hawn fuq.

23 G?al iktar minn 250 ?addiem impjegat minn Martimpex matul il-perijodu kkontestat, l-istituzzjoni g?as-sigurtà so?jali Ungeri?a kompetenti ?ar?et — parzjalment b’mod retroattiv u parzjalment f’ka?ijiet fejn l-istituzzjoni Awstrijaka tas-sigurtà so?jali kienet di?à stabbilit l-issu??ettar tal-?addiem ikkon?ernat g?all-assigurazzjoni obbligatorja skont il-le?i?lazzjoni Awstrijaka — ?ertifikati li jikkonfermaw l-applikazzjoni tal-iskema ta’ sigurtà so?jali Ungeri?a, skont l-Artikoli 11 sa 16 tar-Regolament Nru 883/2004 u l-Artikolu 19 tar-Regolament Nru 987/2009. Kull wa?da minn dawn il-li?enzji g?andha tindika Alpenrind b?ala l-persuna li timpjega fil-post fejn attività professjonali jew kummer?jali titwettaq.

24 Il-Fond g?all-mard ta’ Salzburg stabbilixxa l-issu??ettar tal-?addiema msemmija hawn fuq g?all-assigurazzjoni obbligatorja matul il-perijodu kkontestat, skont l-Artikolu 4(1) u (2), l-Allgemeine Sozialversicherungsgesetz (il-Kodi?i tas-Sigurtà So?jali) u l-Artikolu 1(1)(a) tal-Arbeitslosenversicherungsgesetz (il-Li?i dwar l-Assigurazzjoni g?all-Qg?ad), ibba?ati fuq l-impjieg li kisbu g?al impri?a kon?unta ta’ Alpenrind, ta’ Martin-Meat u ta’ Martimpex.

25 Permezz tas-sentenza kkontestata quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Verwaltungsgericht (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija) annullat din id-de?i?joni tal-Fond g?all-Mard ta’ Salzburg, g?ar-ra?uni li l-istituzzjoni tas-sigurtà so?jali Awstrijaka ma kinitx kompetenti. Il-Verwaltungsgericht (il-Qorti Amministrattiva) immotivat id-de?i?joni tag?ha, b’mod partikolari, permezz tal-fatt li l-istituzzjoni Ungeri?a ta’ sigurtà so?jali kompetenti ?ar?et, g?al kull wa?da mill-persuni su??etti g?all-assigurazzjoni obbligatorja fl-Awstrija, ?ertifikat A1 li kien jistabbilixxi li, minn data spe?ifika ’l quddiem, din il-persuna hija m?addma fl-Ungerija minn Martimpex b?ala impjegata su??etta g?all-assigurazzjoni obbligatorja u probabbilment hija kkollokata fl-Awstrija ma’ Alpenrind g?all-perijodu

indikat f’kull ?ertifikat, li jinkludi l-perijodu kontenzju?.”

26 Fl-appell ippre?entat kontra din is-sentenza quddiem il-qorti tar-rinviju, il-fond g?all-mard ta’ Salzburg u l-Ministru jirrifjutaw l-idea li ?-?ertifikati A1 kellhom effett vinkolanti assolut. Skont dawn il-partijiet, dan l-effett vinkolanti huwa bba?at fuq l-osservanza tal-prin?ipju ta’ kooperazzjoni leali bejn l-Istati Membri, stabbilit mill-Artikolu 4(3) TUE. Fil-fehma tag?hom, l-istituzzjoni tas-sigurtà so?jali Ungeri?a kisret dan il-prin?ipju.

27 Skont il-qorti tar-rinviju, l-Ungerija osservat li hija biss de?i?joni ?udizzjarja li setg?et tipprovdi soluzzjoni g?as-sitwazzjoni ta’ sta?nar li tinsab fiha l-Ungerija wkoll u li d-dritt nazzjonali Ungeri? jipprekludi l-irtirar ta?-?ertifikat A1. Il-Fond g?all-mard ta’ Salzburg iqis li ma g?andux *locus standi* fl-Ungerija. Fil-fehma tag?ha, l-uniku mod li bih tista’ titwassal g?al de?i?joni fuq il-mertu huwa bl-issu??ettar g?all-assigurazzjoni obbligatorja Awstrijaka, minkejja l-produzzjoni ta?-?ertifikati A1 tal-istituzzjoni kompetenti fl-Ungerija.

28 Il-Qorti tar-rinviju tirrileva li l-Ministru pprodu?a dokumenti li minnhom jirri?ulta li l-Kummissjoni Amministrattiva kkonkludiet, fl-20 u fil-21 ta’ ?unju 2016, li l-Ungerija kienet iddikjarat ru?ha b’mod ?baljat kompetenti g?all-?addiema kkon?ernati u li, g?aldaqstant, i?-?ertifikati A1 g?andhom ji?u rtirati.

29 Il-qorti tar-rinviju tqis li t-tilwima quddiemha tqajjem kwistjonijiet ta’ interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni.

30 B’mod partikolari, l-ewwel nett, din il-qorti tosserva li, skont il-kliem tal-Artikolu 5 tar-Regolament Nru 987/2009, huma biss marbuta b’dokumenti li juru l-po?izzjoni ta’ persuna g?all-finijiet tal-applikazzjoni tar-Regolamenti Nri 883/2004 u 987/2009, u d-dokumenti ta’ sostenn rilevanti, l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istati Membri. G?alhekk, l-imsemmija qorti g?andha dubji dwar il-kwistjoni ta’ jekk dan l-effett vinkolanti jg?oddx ukoll lill-qrati nazzjonali.

31 Fit-tieni lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, minn na?a, dwar l-impatt possibbli tal-i?vol?iment tal-pro?edura quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva fuq l-effett vinkolanti ta?-?ertifikati A1. B’mod partikolari, din il-qorti tistaqsi jekk, wara pro?edura quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva li la waslet sabiex jintla?aq ftehim u lanqas wasslet g?all-irtirar ta?-?ertifikati A1, l-effett vinkolanti ta’ dawn i?-?ertifikati skada u jekk pro?edura biex tistabbilixxi l-issu??ettar g?all-assigurazzjoni obbligatorja tista’ g?alhekk ti?i stabbilita.

32 Min-na?a l-o?ra, il-qorti tar-rinviju tosserva li, f’dan il-ka?, ?erti ?ertifikati A1 in?ar?u b’mod retroattiv, u parzjalment biss wara li l-istituzzjoni Awstrijaka kienet di?à stabbilixxiet l-issu??ettar g?all-assigurazzjoni obbligatorja. Din il-qorti tistaqsi jekk il-?ru? ta’ tali dokumenti g?andux effett vinkolanti retroattiv meta l-issu??ettar g?all-assigurazzjoni obbligatorja fl-Istat Membru ospitanti tkun di?à ?iet stabbilita uffi?jalment. Fil-fatt, skont l-imsemmija qorti, jista’ ji?i kkunsidrat li l-atti ma?ru?a mill-istituzzjonijiet Awstrija?i li jistabbilixxi l-obbligu ta’ assigurazzjoni huma wkoll “dokumenti”, fis-sens tal-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, b’tali mod li dawn jipprodu?u effett vinkolanti skont din id-dispo?izzjoni.

33 Fit-tielet lok, fil-ka? fejn, f’?erti ?irkustanzi, i?-?ertifikati A1 g?andhom biss effett limitat, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk il-kundizzjoni, prevista fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, li tg?id li l-persuna kkollokata tibqa’ su??etta g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru fejn tkun stabbilita l-persuna li timpjegaha sakemm din ma tintbag?atx biex tissostitwixxi persuna o?ra, g?andha ti?i interpretata fis-sens li ?addiem ma jistax jitti?idlu postu immedjatament minn ?addiem re?entement ikkolokat, tkun xi tkun l-impri?a jew l-Istat Membru li minnhom jori?ina dan il-?addiem re?entement ikkolokat. Minkejja li din l-interpretazzjoni stretta tista’ tippermetti li ji?u evitati l-abbu?i, hija madankollu ma tirri?ultax ne?essarjament mir-redazzjoni tal-Artikolu 12(1) tar-

Regolament Nru 883/2004.

34 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) L-effett vinkolanti tad-dokumenti fis-sens tal-Artikolu 19(2) tar-Regolament [...] Nru 987/2009 [...], iddefinit mill-Artikolu 5 tal-istess regolament, japplika wkoll fi pro?edura quddiem qorti fis-sens tal-Artikolu 267 TFUE?

2) Jekk l-ewwel domanda ma ting?atax risposta fin-negattiv:

a) dan l-effett vinkolanti japplika wkoll meta pro?edura pre?edenti quddiem il-[Kummissjoni Amministrattiva] la wasslet g?al ftehim u lanqas g?al irtirar tad-dokumenti kontenzju?i?

b) dan l-effett vinkolanti japplika wkoll meta dokument “A 1 ikun in?are? biss wara li l-Istat Membru ospitanti jkun stabbilixxa uffi?jalment l-issu??ettar g?all-assigurazzjoni obbligatorja ta?t il-le?i?lazzjoni tieg?u? F’dawn il-ka?ijiet, l-effett vinkolanti japplika wkoll b’mod retroattiv?

3) Jekk, f’?irkustanzi partikolari, l-effett vinkolanti ta’ dokumenti previsti fl-Artikolu 19(2) tar-Regolament (KE) Nru 987/2009 huwa limitat:

Il-projbizzjoni ta’ sostituzzjoni stabbilita fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 hija miksura meta s-sostituzzjoni ssir fil-forma ta’ kollokament mag?mul mhux mill-istess persuna li timpjega i?da minn persuna o?ra li timpjega? F’dan ir-rigward, huwa rilevanti:

a) jekk din il-persuna li timpjega g?andha s-sede tag?ha fl-istess Stat Membru b?all-ewwel persuna li timpjga, jew

b) jekk, bejn l-ewwel u t-tieni persuni li jimpjegaw li jag?mlu l-kollokament, je?isti rbit personali u/jew irbit ta’ organizzazzjoni?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

35 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) ta’ dan ir-regolament, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1 ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta’ Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot mhux biss l-istituzzjonijiet tal-Istat Membru fejn titwettaq l-attività, i?da wkoll il-qrati ta’ dak l-Istat Membru.

36 G?andu qabelxejn jitfakkar li, skont l-Artikolu 19(2) tar-Regolament Nru 987/2009, l-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li tieg?u l-le?i?lazzjoni hija applikabbli skont dispo?izzjoni tat-Titolu II tar-Regolament Nru 883/2004, inklu? g?alhekk l-Artikolu 12(1) tieg?u, ji??ertifika, fuq talba tal-persuna kkon?ernata jew tal-persuna li timpjega, li din il-le?i?lazzjoni hija applikabbli u g?andha tindika, fejn ikun il-ka?, sa liema data u ta?t liema kondizzjonijiet.

37 L-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009 jipprovdi li d-dokumenti stabbiliti mill-istituzzjoni ta’ Stat Membru u li juru l-po?izzjoni ta’ persuna g?all-finijiet tal-applikazzjoni tar-Regolament Nru 883/2004 u tar-Regolament Nru 987/2009, u d-dokumenti ta’ sostenn rilevanti, huma imposti fuq l-istituzzjonijiet tal-Istati Membri l-o?ra sakemm dawn ma jkunux ?ew irtirati jew iddikjarati invalidi mill-Istat Membru fejn ?ew stabbiliti.

38 ?ertament, kif tosserva l-qorti tar-rinviju, din id-dispo?izzjoni tindika li d-dokumenti elenkati hemmhekk huma imposti fuq l-"istituzzjonijiet" tal-Istati Membri li ma humiex l-Istat Membru fejn ?ew stabbiliti, ming?ajr riferiment spe?ifiku g?all-qrati ta' dawn l-Istati Membri l-o?ra.

39 Madankollu, l-imsemmija dispo?izzjoni tipprevedi wkoll li tali dokumenti huma imposti "sakemm dawn ma jkunux ?ew irtirati jew iddikjarati invalidi mill-Istat Membru li fih ikunu ?ew stabbiliti", li jissu??erixxi li, b?ala prin?ipju, huma biss l-awtoritajiet u l-qrati ta' l-Istat Membru tal-?ru? jistg?u, jekk ikun il-ka?, tirtira jew tiddikjara invalidi ?-?ertifikati A1.

40 Din l-interpretazzjoni hija kkorraborata mill-istorja tal-ori?ini tal-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009 kif ukoll mill-kuntest li fih din id-dispo?izzjoni tinsab.

41 B'mod partikolari, fir-rigward ta?-?ertifikat E 101, qabel i?-?ertifikat A1, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li n-natura vinkolanti ta' dan l-ewwel ?ertifikat ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12a (1a) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 574/72 tal-21 ta' Marzu 1972 li jistipula l-pro?edura g?all-implimentazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 1408/71 dwar l-applikazzjoni ta' skemi ta' sigurtà so?jali g?al persuni impjegati u l-familji tag?hom li ji??aqilqu fi ?dan il-Komunità (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 1, p. 83), jorbot kemm l-istituzzjonijiet li l-qrati tal-Istat Membru fejn titwettaq l-attività (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-26 ta' Jannar 2006, Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, punti 30 sa 32, u tas-27 ta' April 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, punt 51).

42 Issa, il-premessa 12 tar-Regolament Nru 987/2009 tipprovdi, b'mod partikolari, li l-mi?uri u l-pro?eduri previsti minnu "huma r-ri?ultat tal-ka?istika tal-[Qorti tal-?ustizzja], tad-de?i?jonijiet tal-Kummissjoni amministrattiva kif ukoll tal-esperjenza ta' aktar minn tletin sena ta' applikazzjoni tal-koordinazzjoni tal-iskemi ta' sigurtà so?jali fil-qafas tal-libertajiet fundamentali spe?ifikati mit-Trattat".

43 Bl-istess mod, il-Qorti tal-?ustizzja di?à indikat li r-Regolament Nru 987/2009 kkodifika l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, billi stabbilixxa n-natura vinkolanti ta?-?ertifikat E 101 u l-?urisdizzjoni esklu?iva tal-istituzzjoni emittenti fir-rigward tal-evalwazzjoni tal-validità ta' dak i?-?ertifikat, u billi rriprodu?a espli?itament il-pro?edura g?ar-ri?oluzzjoni tat-tilwim kemm dwar l-e?attezza tad-dokumenti stabbiliti mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru kif ukoll fuq id-determinazzjoni tal-le?i?lazzjoni applikabbli g?all-?addiem ikkon?ernat (is-sentenza tas-27 ta' April 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/16, EU:C:2017:812, punt 59, kif ukoll id-digriet tat-24 ta' Ottubru 2017, Belu Dienstleistung u Nikless, C-474/16, mhux ippubblikat, EU:C:2017:812, punt 19).

44 Minn dan isegwi li jekk, waqt l-adozzjoni tar-Regolament Nru 987/2009, il-le?i?latur tal-Unjoni ried jitbieg?ed mill-?urisprudenza pre?edenti f'dan ir-rigward li l-qrati tal-Istat Membru fejn ti?i e?er?itata l-attività ma jkunux marbuta mi?-?ertifikati A1 stabbiliti fi Stat Membru ie?or, huwa seta' jipprevedi dan espressament.

45 Barra minn hekk, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 35 tal-konklu?jonijiet tieg?u, il-kunsiderazzjonijiet li fuqhom hija bba?ata l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar l-effett vinkolanti ta?-?ertifikati E 101 huma ugwalment validi fi ?dan il-qafas tar-Regolamenti Nri 883/2004 u 987/2009. B'mod partikolari, jekk il-prin?ipju ta' ?ertezza legali invokat, fost l-o?rajn fil-premessa 6 tar-Regolament Nru 987/2009, il-prin?ipju ta' affiljazzjoni tal-?addiema impjegati ma' skema wa?da biss ta' sigurtà so?jali huwa stabbilit fil-premessa 15 kif ukoll fl-Artikolu 11(1) tar-Regolament Nru 883/2004, filwaqt li tenfasizza l-importanza tal-prin?ipju ta' kooperazzjoni leali jirri?ulta kemm mill-Artikolu 76 tar-Regolament Nru 883/2004 kif ukoll mill-premessa 2 u mill-Artikolu 20 tar-Regolament Nru 987/2009.

46 B'hekk, jekk ikun a??ettat li, g?ajr fil-ka? ta' frodi jew ta' abbu? ta' dritt, l-istituzzjoni nazzjonali kompetenti tista', billi tadixxi qorti tal-Istat Membru ospitanti tal-?addiem ikkon?ernat u li g?aliha tappartjeni, tikseb dikjarazzjoni ta' invalidità ta' ?ertifikat A1, dan il-fatt jista' jikkomprometti s-sistema bba?ata fuq il-kooperazzjoni leali bejn l-istituzzjonijiet kompetenti tal-Istati Membri (ara, f'dan is-sens, fir-rigward ta?-?ertifikati E 101, is-sentenzi tas-26 ta' Jannar 2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, punt 30, tas-27 ta' April 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, punt 47, kif ukoll tas-6 ta' Frar 2018, Altun, C-359/16, EU:C:2018:63, punti 54, 55, 60 u 61.

47 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) ta' dan ir-regolament, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1 ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot mhux biss l-istituzzjonijiet tal-Istat Membru fejn titwettaq l-attività, i?da wkoll il-qrati ta' dak l-Istat Membru.

Fuq it-tieni domanda

Fuq l-ewwel parti tat-tieni domanda

48 Permezz tal-ewwel parti tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) ta' dan ir-regolament, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1, ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih l-attività hija e?er?itata kif ukoll il-qrati ta' dak l-Istat Membru sakemm dan i?-?ertifikat la ?ie irtirat u lanqas ?ie ddikjarat invalidu mill-istituzzjoni tal-Istat Membru li fih ikun ?ie stabbilit, anki meta l-awtoritajiet kompetenti ta' dan l-a??ar Stat Membru fih hija e?er?itata l-attività jkunu ressqu l-ka? quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva u meta din tkun ikkonkludiet li dan i?-?ertifikat in?are? b'mod ?baljat u li g?andu ji?i rtirat.

– *Fuq l-ammissibbiltà*

49 Il-Gvern Ungeri? isostni, prin?ipalment, li l-ewwel parti tat-tieni domanda preliminari hija ipotetika, peress li, f'dan il-ka?, il-Kummissjoni Amministrattiva sabet soluzzjoni li ?iet a??ettata kemm mir-Repubblika tal-Awstrija kif ukoll mill-Ungerija u li l-awtoritajiet Ungeri?i indikaw li, konsegwentement, huma lesti li jirtiraw i?-?ertifikati A1 inkwistjoni.

50 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li, kif idde?idiet ripetutament il-Qorti tal-?ustizzja, hija biss il-qorti nazzjonali, li hija adita bil-kaw?a u li g?andha tassumi r-responsabbiltà tad-de?i?joni ?udizzjarja li g?andha tittie?ed, li g?andha tevalwa, fid-dawl ta?-?irkustanzi partikolari tal-kaw?a pendenti quddiemha, kemm in-ne?essità ta' de?i?joni preliminari sabiex tkun f'po?izzjoni li tag?ti d-de?i?joni tag?ha, kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja. Konsegwentement, sakemm id-domandi mag?mula jkunu jirrigwardaw l-interpretazzjoni jew il-validità ta' regola tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-?ustizzja hija, b?ala prin?ipju, marbuta tag?ti de?i?joni (sentenza tas-7 ta' Frar 2018, American Express, C-304/16, EU:C:2018:66, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

51 Minn dan isegwi li d-domandi li jirrigwardaw id-dritt tal-Unjoni jibbenefikaw minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut min-na?a tal-Qorti tal-?ustizzja li tag?ti de?i?joni dwar domanda preliminari mag?mula minn qorti nazzjonali hija possibbli biss jekk ikun jidher b'mod ?ar li l-interpretazzjoni jew l-evalwazzjoni tal-validità ta' regola tal-Unjoni mitluba ma g?andha ebda relazzjoni mar-realtà jew mas-su??ett tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' li?i ne?essarji sabiex tirrispondi

b’mod utli għad-domandi li jkunu sarulha (is-sentenza tas-7 ta’ Frar 2018, American Express, C-304/16, EU:C:2018:66, punt 32 u l-?urisprudenza ??itata).

52 F’dan il-ka?, jirri?ulta, b’mod ?ert, mill-pro?ess g?ad-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja li l-Kummissjoni Amministrattiva tat opinjoni tad-9 ta’ Mejju 2016, skont liema l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?-?ertifikati A1 inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali qatt ma kellhom jin?ar?u u g?andhom ji?u rtirati, peress illi l-imsemmi avvi? kien sussegwentement approvat mill-imsemmija Kummissjoni fit-347 laqg?a tag?ha fl-20 u l-21 ta’ ?unju 2016.

53 Madankollu, huwa pa?ifiku li dawn i?-?ertifikati ma ?ewx irtirati mill-istituzzjoni kompetenti fl-Ungerija jew iddikjarati invalidi mill-qrati Ungeri?i.

54 Mill-pro?ess ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta wkoll li r-Repubblika tal-Awstrija u l-Ungerija ma rnexxilhomx jil?qu qbil dwar il-modalitajiet tal-irtirar eventwali ta’ dawn i?-?ertifikati jew, tal-inqas, ta’ xi w?ud minnhom. Barra minn hekk, jidher li minn dan il-pro?ess jirri?ulta li l-applikazzjoni tal-imsemmi avvi? ?iet sospi?a fid-dawl ta’ din il-pro?edura preliminari fejn il-Gvern Ungeri? isostni, b’mod partikolari, li huwa ?ust li l-istituzzjoni kompetenti Ungeri?a ?ar?et ?ertifikati A1 inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004.

55 Minn dan isegwi li ?-?irkustanzi fattwali li jikkaratterizzaw il-kaw?a prin?ipali, kif jirri?ultaw mill-elementi ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja, jikkorrispondu g?al premessi fattwali tal-ewwel parti tat-tieni domanda mag?mula. F’dawn i?-?irkustanzi, il-fatt li l-Ungerija, g?all-inqas b?ala prin?ipju, tat l-approvazzjoni tag?ha mal-konklu?joni li waslet g?aliha l-Kummissjoni Amministrattiva ma tnaqqasx ir-rilevanza ta’ din id-domanda g?as-soluzzjoni tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali.

56 Barra minn hekk, il-fatt li l-Kummissjoni Amministrattiva kkonkludiet li ?-?ertifikati A1 inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andhom ji?u rtirati, ma tistax, fih innifsu, ji??ustifika l-inammissibbiltà ta’ din id-domanda preliminari, li tirrigwarda pre?i?ament il-punt dwar jekk din il-konklu?joni jistax ikollha konsegwenzi fuq in-natura vinkolanti ta?-?ertifikati fir-rigward tal-awtoritajiet u tal-qrati tal-Istat Membru li fih qed titwettaq l-attività.

57 F’dawn i?-?irkustanzi, ma jistax ji?i kkunsidrat li l-ewwel parti tat-tieni domanda hija ipotetika b’tali mod li ti?i kkonfutata l-pre?unzjoni ta’ rilevanza msemmija fil-punt 51 ta’ din is-sentenza.

– *Fuq il-mertu*

58 G?andu jitfakkar li, skont l-Artikolu 72 tar-Regolament Nru 883/2004, li jelenka l-kompiti tal-Kummissjoni Amministrattiva, din tal-a??ar hija responsabbli, b’mod partikolari, li tittratta kull kwistjoni amministrattiva jew ta’ interpretazzjoni li tirri?ulta mid-dispo?izzjonijiet ta’ dan ir-regolament jew minn dawk tar-Regolament Nru 987/2009 jew xi ftehim jew arran?amenti o?ra konklu?i ta?t dawn ir-regolamenti, ming?ajr ?sara g?ad-dritt tal-awtoritajiet, tal-istituzzjonijiet u tal-persuni kkon?ernati li jirrikorru g?all-pro?eduri u lill-?urisdizzjonijiet ta?t il-li?ijiet tal-Istati Membri, mir-Regolament Nru 883/2004 u mit-Trattat.

59 Skont dan l-Artikolu 72, il-Kummissjoni Amministrattiva hija responsabbli wkoll, minn na?a, li trawwem u ti?viluppa l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tag?hom f’affarijiet ta’ sigurtà so?jali sabiex, fost l-o?rajn, jikkunsidraw kwistjonijiet partikolari dwar ?erti kategoriji ta’ persuni u, min-na?a l-o?ra, tiffa?ilita, fil-qasam tal-koordinazzjoni tas-sigurtà so?jali, l-i?vilupp ta’ azzjonijiet ta’ kooperazzjoni transkonfinali.

60 Fir-rigward, b’mod iktar spe?ifiku, ta’ sitwazzjoni, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li fiha qamet tilwima bejn l-istituzzjoni kompetenti ta’ Stat Membru u dik ta’ Stat Membru ie?or fir-

rigward ta’ dokumenti jew ta’ dokumenti ta’ sostenn imsemmija fl-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, il-paragrafi 2 sa 4 ta’ dan l-artikolu jipprevedu pro?edura g?all-finijiet tar-ri?oluzzjoni ta’ din it-tilwima. B’mod partikolari, il-paragrafi 2 u 3 tal-imsemmi artikolu jipprevedu pro?eduri li l-istituzzjonijiet kkon?ernati huma mistiedna li jsegwu f’ka? ta’ dubju dwar il-validità ta’ tali dokumenti u tad-dokumenti ta’ sostenn jew l-e?attezza tal-fatti li huma l-ba?i tad-dettalji li jidhru fihom. Il-paragrafu 4 ta’ dan l-istess artikolu, min-na?a tieg?u, jipprovdi li, fin-nuqqas ta’ ftehim bejn l-istituzzjonijiet ikkon?ernati, l-awtoritajiet kompetenti jistg?u jressqu l-ka? quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva, li “g?andha tfittex li tirrikon?ilja l-fehmiet” fi ?mien sitt xhur mid-data li fiha l-kwistjoni tressqet quddiemha.

61 Kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet fir-rigward tar-Regolament Nru 1408/71, fejn il-Kummissjoni Amministrattiva ma tasalx biex tirrikon?ilja l-fehmiet tal-istituzzjonijiet kompetenti fir-rigward tal-le?i?lazzjoni applikabbli, huwa g?all-inqas mixtieq li l-Istat Membru li fit-territorju tieg?u l-?addiem ikkon?ernat wettaq ix-xog?ol, u dan, bla ?sara g?ar-rimedji possibbli ta’ natura ?uridika li je?istu fl-Istat Membru li g?alih tappartjeni l-istituzzjoni li ?ar?et i?-?ertifikat, jifta? rikors g?al nuqqas ta’ twettiq ta’ obbligu, skont l-Artikolu 259 TFUE, sabiex il-Qorti tal-?ustizzja tkun tista’ te?amina, meta jsir tali rikors, il-kwistjoni tal-le?i?lazzjoni applikabbli g?all-imsemmija ?addiema u, g?alhekk, l-e?attezza tal-indikazzjonijiet inklu?i fi?-?ertifikat E 101 (is-sentenza tas-27 ta’ April 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, punt 46).

62 G?aldaqstant g?andu ji?i kkonstatat li r-rwol tal-Kummissjoni Amministrattiva fil-kuntest tal-pro?edura prevista fl-Artikolu 5(2) sa (4) tar-Regolament Nru 987/2009 huwa limitat sabiex tirrikon?ilja l-fehmiet tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li jkunu adixxewha.

63 Din il-konstatazzjoni ma hijiex ikkontestata mill-Artikolu 89(3) tar-Regolament Nru 987/2009, li jipprovdi li l-awtoritajiet kompetenti g?andhom ji?guraw li l-istituzzjonijiet tag?hom huma konxji ta’ u japplikaw id-dispo?izzjonijiet tal-Unjoni kollha, le?i?lattivi jew ta’ natura o?ra, inklu?i d-de?i?jonijiet tal-Kummissjoni Amministrattiva, fl-oqsma koperti mir-Regolamenti Nri 883/2004 u 987/2009 u fil-kundizzjonijiet li jipprevedu, peress li din id-dispo?izzjoni bl-ebda mod ma tfittex li tbiddel ir-rwol tal-Kummissjoni Amministrattiva fil-kuntest tal-pro?edura li g?aliha jsir riferiment fil-punt pre?edenti u g?alhekk il-valur ta’ opinjoni li jkollhom il-konklu?jonijiet li din il-kummissjoni tasal g?alihom fil-kuntest ta’ din il-pro?edura.

64 Konsegwentement, ir-risposta g?all-ewwel parti tat-tieni domanda g?andha tkun li l-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) ta’ dan ir-regolament, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1, ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta’ Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih l-attività hija e?er?itata kif ukoll il-qrati ta’ dak l-Istat Membru sakemm dan i?-?ertifikat la ?ie irtirat u lanqas ?ie ddikjarat invalidu mill-istituzzjoni tal-Istat Membru li fih ikun ?ie stabbilit, anki meta l-awtoritajiet kompetenti ta’ dan l-a??ar Stat Membru u tal-Istat Membru li fih hija e?er?itata l-attività jkunu ressqu l-ka? quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva u meta din tkun ikkonkludiet li dan i?-?ertifikat in?are? b’mod ?baljat u li g?andu ji?i rtirat.

Fuq it-tieni parti tat-tieni domanda

65 Permezz tat-tieni parti tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) ta’ dan ir-regolament, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1 ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta’ Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih l-attività hija e?er?itata kif ukoll lill-qrati ta’ dak l-Istat Membru, jekk ikun il-ka?, b’effett retroattiv, minkejja li din il-li?enzja tkun in?ar?et biss wara li l-imsemmi Stat Membru kien issu??etta lill-?addiem ikkon?ernat g?all-assigurazzjoni obbligatorja ta?t il-le?i?lazzjoni tieg?u.

– *Fuq l-ammissibbiltà*

66 Il-Gvern Ungeri? isostni li din id-domanda hija ipotetika, peress li l-ebda ?ertifikat A1 ma n?are? b’mod retroattiv, wara li l-awtoritajiet Awstrija?i kienu ssu??ettaw lill-?addiema kkon?ernati g?al assigurazzjoni obbligatorja skont il-le?i?lazzjoni Awstrijaka.

67 Skont l-indikazzjonijiet mog?tija fid-de?i?joni tar-rinviju, xi w?ud mi?-?ertifikati A1 inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ?ew ma?ru?a b’mod retroattiv. Minn din id-de?i?joni jirri?ulta wkoll li l-istituzzjoni Awstrijaka kienet di?à ssu??ettat xi w?ud mill-?addiema kkon?ernati g?all-assigurazzjoni obbligatorja skont il-le?i?lazzjoni Awstrijaka qabel ma l-awtorità kompetenti Ungeri?a ?ar?et i?-?ertifikati A1 g?al dawn il-?addiema.

68 Issa, skont ?urisprudenza stabbilita, hija l-qorti nazzjonali li g?andha tistabbilixxi l-fatti u li tevalwa r-rilevanza tad-domandi li hija tixtieq tag?mel (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas-26 ta’ Ottubru 2016, Hoogstad (C-269/15, EU:C:2016:802, punt 19, u tas-27 ta’ April 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, punt 35).

69 Minn dan isegwi li t-tieni parti tat-tieni domanda g?andha ti?i kkunsidrata b?ala ammissibbli, peress li, skont l-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju, ir-risposta mog?tija mill-Qorti tal-?ustizzja tista’ tkun utli lil din il-qorti sabiex ti?i ddeterminata n-natura vinkolanti ta’ mill-inqas parti ta?-?ertifikati A1 inkwistjoni.

– *Fuq il-mertu*

70 Qabelxejn, g?andu jitfakkar li ?-?ertifikat E 101, ma?ru? skont l-Artikolu 11a tar-Regolament Nru 574/72, jista’ jkollu effett retroattiv. B’mod partikolari, jekk huwiex preferibbli li l-?ru? ta’ tali ?ertifikat isir qabel il-bidu tal-perijodu kkon?ernat, jista’ wkoll jitwettaq matul dan il-perijodu, jew sa?ansitra wara l-iskadenza tieg?u (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-30 ta’ Marzu 2000, Banks *et* , C-178/97, EU:C:2000:169, punti 52 sa 57).

71 Issa, ma hemm xejn fil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni, kif tirri?ulta mir-Regolamenti Nri 883/2004 u 987/2009 li jipprekludi li dan huwa wkoll il-ka? fir-rigward ta?-?ertifikati A1.

72 B’mod partikolari, huwa minnu, li l-Artikolu 15(1) tar-Regolament Nru 987/2009 jipprovdi, fil-ver?joni tieg?u applikabbli fil-bidu tal-perijodu inkwistjoni, li “fejn persuna twettaq l-attività tag?ha fi Stat Membru li m’huwiex l-Istat Membru kompetenti ta?t it-Titolu II tar-[Regolament Nru 883/2004], il-persuna li t?addem jew, fil-ka? ta’ persuna li ma twettaqx attività b?ala persuna impjegata, il-persuna kkon?ernata, g?andha tinforma b’dan lill-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li tieg?u hija applikabbli” u li “[d]ik l-istituzzjoni g?andha to?ro? l-attestazzjoni msemmija fl-Artikolu 19(2) [tar-Regolament Nru 987/2009] lill-persuna kkon?ernata u g?andha ming?ajr dewmien tag?mel disponibbli informazzjoni dwar il-le?i?lazzjoni applikabbli lil dik il-persuna”. Madankollu, il-?ru? ta’ ?ertifikat A1 matul jew wara tmiem il-perijodu ta’ xog?ol ikkon?ernat jibqa’ possibbli.

73 Hemm lok, g?alhekk, li ji?i vverifikat, fit-tieni lok, jekk ?ertifikat A1 jistax japplika b'mod retroattiv, minkejja li, fid-data tal-?ru? ta' dan i?-?ertifikat, kien hemm di?à de?i?joni tal-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li fih tkun e?er?itata l-attività, li tistipula li l-?addiem ikkon?ernat huwa su??ett g?al-le?i?lazzjoni ta' dan l-Istat Membru.

74 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, kif jirri?ulta mir-risposta mog?tija g?all-ewwel domanda kif esposta fil-punti 36 sa 47 ta' din is-sentenza, sakemm ma ji?ix irtirat jew iddikjarat invalidu, ?ertifikat A1 ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot, b'mod simili g?all-prede?essur tieg?u ?-?ertifikat E 101, kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih titwettaq l-attività kif ukoll il-qrati ta' dak l-Istat Membru.

75 G?alhekk, f'dawn i?-?irkustanzi partikolari, ma jistax ji?i kkunsidrat li de?i?joni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li permezz tag?ha l-istituzzjoni kompetenti tal-Istat Membru li fih qed titwettaq l-attività tidde?iedi li tissu??etta lill-?addiema inkwistjoni g?all-assigurazzjoni obbligatorja ta?t il-le?i?lazzjoni tag?ha, jikkostitwixxi dokument "li jikkonferma" s-sitwazzjoni tal-persuna kkon?ernata fis-sens tal-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009.

76 Fl-a??ar nett, g?andu jing?ad ukoll li, hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 66 tal-konklu?jonijiet tieg?u, il-kwistjoni ta' jekk l-awtoritajiet ikkon?ernati fil-kaw?a prin?ipali kellhomx jirrikorru b'mod obbligatorju g?all-applikazzjoni provvi?orja ta' le?i?lazzjoni ta?t l-Artikolu 6 tar-Regolament Nru 987/2009 skont l-ordni ta' prijorità fil-le?i?lazzjoni applikabbli msemmija hemmhekk, ma jippre?udikax l-effett vinkolanti ta?-?ertifikati A1 inkwistjoni. B'mod partikolari, skont l-imsemmi Artikolu 6(1), ir-regoli ta' kunflitt ta' applikazzjoni provvi?orja stipulati hemmhekk japplikaw "?lief fejn ipprovdut b' mod ie?or [f'dan ir-regolament]".

77 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni parti tat-tieni domanda g?andha tkun li l-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) ta' dan ir-regolament, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1 ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, jorbot kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih l-attività hija e?er?itata kif ukoll lill-qrati ta' dak l-Istat Membru, jekk ikun il-ka?, b'effett retroattiv, minkejja li din il-li?enzja tkun in?ar?et biss wara li l-imsemmi Stat Membru kien issu??etta lill-?addiem ikkon?ernat g?all-assigurazzjoni obbligatorja ta?t il-le?i?lazzjoni tieg?u.

Fuq it-tielet domanda

78 Permezz tat-tielet domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 g?andux ji?i interpretat fis-sens li, fil-ka? fejn ?addiem, li huwa kkollokat minn min i?addmu biex iwettaq xog?ol fi Stat Membru ie?or, ji?i ssostitwit minn ?addiem ie?or ikkollokat minn persuna li timpjega o?ra, dan il-?addiem g?andux ji?i kkunsidrat b?ala mibg?ut "biex [j]ie?u post persuna o?ra", fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, b'tali mod li ma tistax tibbenefika mir-regola spe?jali prevista fl-imsemmija dispo?izzjoni sabiex jibqa' su??ett g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fih il-persuna li timpjegah normalment twettaq l-attivitajiet tag?ha. Din il-qorti tistaqsi wkoll jekk il-fatt li l-persuni li jimpjegaw li?-?ew? ?addiema kkon?ernati g?andhom is-sede tag?hom fl-istess Stat Membru jew il-fatt li g?andhom relazzjonijiet possibbli personali jew organizzattivi huwiex rilevanti f'dan ir-rigward.

– *Fuq l-ammissibbiltà*

79 Il-Gvern Bel?jan isostni li t-tielet domanda hija ipotetika inkwantu hija tistaqsi jekk il-fatt li t-tieni persuna li timpjega g?andux ikollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or minn dak fejn tinsab

is-sede tal-ewwel persuna li timpjega huwiex rilevanti g?all-finijiet tar-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mag?mula, filwaqt li ?ew? persuni li jimpjegaw ikkon?ernati fil-kaw?a prin?ipali huma stabbiliti fl-istess Stat Membru.

80 F'dan ir-rigward, huwa bi??ejjed li ji?i kkonstatat li t-tielet domanda ma hijiex ipotetika, g?all-istess ra?uni esposta fil-punt pre?edenti, peress li parti minn din id-domanda tirrigwarda, mill-kliem tag?ha stess, il-fatt li s-sedi tal-persuni li jimpjegaw inkwistjoni jinsabu fl-istess Stat Membru, il-fatt li jikkorrispondi g?all-fatti tal-kaw?a prin?ipali fejn, skont l-indikazzjonijiet mog?tija fid-de?i?joni tar-rinviju, kemm Martin-Meat kif ukoll Martimpex huma stabbiliti fl-Ungerija.

– *Fuq il-mertu*

81 Qabel kollox, g?andu ji?i osservat li t-tielet domanda saret biss fil-ka? li l-Qorti tal-?ustizzja kienet tirrispondi g?at-tieni domanda fis-sens li n-natura vinkolanti ta?-?ertifikat A1, kif jirri?ulta mir-risposta mog?tija g?all-ewwel domanda, jista' jkun limitat f'wa?da mi?-?irkostanzi msemmija fit-tieni domanda.

82 F'dawn i?-?irkustanzi, skont ?urisprudenza stabbilita, il-pro?edura stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE hija strument ta' kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-?ustizzja u l-qrati nazzjonali, li permezz tag?ha tal-ewwel tag?ti lit-tieni l-elementi ta' interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li huma ne?essarji g?aliha sabiex tidde?iedi l-kaw?a li tkun tressqet quddiemhom u li jippermettu lill-Qorti tal-?ustizzja tasal g?al interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li hija utli g?all-qorti nazzjonali (ara, f'dan is-sens, id-digriet tas-7 ta' Settembru 2017, Alandžak *et*, C-187/17, mhux ippubblikat, EU:C:2017:662, punti 9 u 10).

83 Issa, kif isostnu, essenzjalment, il-Gvern Awstrijak u dak ?ermani? kif ukoll il-Kummissjoni, peress li t-tielet domanda tirrigwarda l-portata tal-kundizzjoni, prevista fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, li tg?id li, biex ikun jista' jibqa' su??ett g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fih il-persuna li timpjega normalment te?er?ita l-attivitajiet tag?ha, il-persuna kkollokata ma g?andhiex g?alfejn tkun intbag?tet "biex tie?u post persuna o?ra" (iktar 'il quddiem il-"kundizzjoni ta' nuqqas ta' sostituzzjoni"), din id-domanda tirrigwarda s-su??ett stess tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali. Fil-fatt, permezz tal-imsemmija domanda, il-qorti tar-rinviju tistaqsi liema interpretazzjonijiet sostnuti mi?-?ew? Stati Membri li jissottomettu t-tilwima tag?hom lill-Kummissjoni Amministrattiva g?andha tkun ippreferuta, l-interpretazzjonijiet kontradittorji tag?hom fir-rigward tal-portata tal-kundizzjoni ta' sostituzzjoni, kif jirri?ulta mill-pro?ess ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja, li wasslu g?al qbil bejn il-partijiet fil-kaw?a prin?ipali fir-rigward tal-le?i?lazzjoni applikabbli g?all-?addiema inkwistjoni.

84 Barra minn hekk, il-Gvern Awstrijak isostni li ma jistax ji?i esklu? li ebda formola E 101 jew A1 ma ?iet stabbilita mill-istituzzjoni kompetenti Ungeri?a g?al ?erti mill-?afna ?addiema individwali u li, konsegwentement, l-interpretazzjoni tal-kundizzjoni ta' nuqqas ta' sostituzzjoni hija direttament rilevanti g?all-finijiet tas-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali fir-rigward ta' dawn il-?addiema.

85 F'dawn i?-?irkustanzi, u minkejja li, kif jirri?ulta mir-risposti mog?tija g?all-ewwel u t-tieni domandi, il-qorti tar-rinviju hija marbuta bi?-?ertifikati A1 inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali sakemm dawn ma jkunux ?ew irtirati mill-istituzzjoni kompetenti Ungeri?a jew iddikjarati invalidi mill-qrati Ungeri?i, hemm lok li ting?ata risposta g?at-tielet domanda.

86 Fil-kaw?a prin?ipali, jidher li l-?addiema ta' Martin-Meat kienu ?ew ikkollokati fl-Awstrija, matul il-perijodu bejn is-sena 2007 u s-sena 2012, sabiex iwettqu ?idma ta' tqattig? tal-la?am fis-siti ta' Alpenrind. Mill-1 ta' Frar 2012 sal-31 ta' Jannar 2014 inklu?i, g?alhekk, matul il-perijodu kkontestat, il-?addiema ta' Martimpex li kienu ?ew ikkollokati fl-Awstrija sabiex iwettqu l-istess xog?ol. Mill-1 ta' Frar 2014, il-?addiema ta' Martin-Meat re?g?u wettqu l-imsemmija xog?lijiet fl-

istess postijiet.

87 G?aldaqstant, g?andu ji?i e?aminat jekk il-kundizzjoni ta’ nuqqas ta’ sostituzzjoni g?andha ti?i osservata f’ka? b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali matul il-perijodu kkontestat, kif ukoll jekk u sa fejn il-lokalizzazzjoni tas-sedi ta’ persuni li jimpjegaw jew l-e?istenza ta’ eventwali rabtiet personali jew organizzattivi bejn dawn huma rilevanti f’dan il-kuntest.

88 Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, hemm lok li, g?all-interpretazzjoni ta’ dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, ma g?andhomx ji?u kkunsidrati biss kliemha i?da wkoll il-kuntest tag?ha u l-g?anijiet imfittxija mil-le?i?lazzjoni li minnha hija tag?mel parti minnha (is-sentenza tal-21 ta’ Settembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, C-616/15, EU:C:2017:721, punt 43 u l-?urisprudenza ??itata).

89 Fir-rigward, qabelxejn, tal-kliem tal-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, kif kienet tapplika fil-bidu tal-perijodu kkontestat, din kienet tipprevedi li “[p]ersuna li twettaq attività b?ala persuna impjegata fi Stat Membru f'isem il-prin?ipal tag?ha, liema prin?ipal normalment iwettaq l-attivitajiet tieg?u hemmhekk, u li tintbag?at mill-prin?ipal tag?ha fi Stat Membru ie?or biex ta?dem f'isem il-prin?ipal g?andha tibqa' su??etta g?al-le?islazzjoni ta’ l-ewwel Stat Membru sakemm mhux ma?sub li x-xog?ol idum aktar minn 24 xahar u sakemm din il-persuna ma ntbag?titx biex tie?u post persuna o?ra”.

90 B’hekk jirri?ulta mill-kliem tal-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 u, b’mod partikolari, mill-espressjoni “sakemm”, li l-fatt li ?addiem ikkollokat qieg?ed jissostitwixxi persuna o?ra jipprekludi li fejn dan il-?addiem sostitut jista’ jibqa’ su??ett g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fih il-persuna li timpjega normalment te?er?ita l-attivitajiet tag?ha u li l-kundizzjoni ta’ sostituzzjoni g?andha tapplika b’mod kumulattiv g?al dik, ukoll prevista f’din id-dispo?izzjoni, dwar it-tul massimu tax-xog?ol ikkon?ernat.

91 Barra minn hekk, l-assenza ta’ riferiment espress fil-kliem tal-imsemmija dispo?izzjoni g?al sedi ta’ persuni li jimpjegaw rispettivi jew kwalunkwe rabtiet personali jew organizzazzjonali bejniethom donnha tissu??erixxi li tali ?irkustanzi ma humiex rilevanti g?all-finijiet tal-interpretazzjoni ta’ din l-istess dispo?izzjoni.

92 Sussegwentement, fir-rigward tal-kuntest li fih l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, g?andu ji?i osservat li, skont it-titolu stess ta’ dan l-artikolu, ir-regoli previsti fih, inklu?a dik li tinsab fil-paragrafu 1 tieg?u, jikkostitwixxu “kundizzjonijiet spe?ifi?i” g?ad-determinazzjoni tal-le?i?lazzjoni tas-sigurtà so?jali applikabbli g?all-persuni li jaqg?u fil-kamp ta’ applikazzjoni ta’ dan ir-regolament.

93 Fil-fatt, hekk kif jirri?ulta mill-Artikolu 11(3) (a) ta’ dan ir-regolament, u dan l-artikolu “Regoli ?enerali”, persuni, b?alma huma l-?addiema inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li je?er?itaw attività b?ala persuna impjegata jew li ta?dem g?al rasha fi Stat Membru g?andhom ikunu su??etti g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fih iwettqu din l-attività.

94 Bl-istess mod, jirri?ulta mill-premessi 17 u 18 tar-Regolament Nru 883/2004 li, “b?ala regola ?enerali”, il-le?i?lazzjoni applikabbli g?all-persuni li je?er?itaw attività b?ala persuni impjegati jew b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom fit-territorju ta’ Stat Membru g?andhom ikunu hija dik ta’ dan tal-a??ar u li je?tie? “li jsiru derogi minn dik ir-regola ?enerali” f’sitwazzjonijiet spe?ifi?i li ji??ustifikaw kriterju ie?or ta’ rabta.

95 Minn dan isegwi li, sa fejn l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 jikkostitwixxi deroga g?ar-regola ?enerali li tapplika sabiex tiddetermina l-le?i?lazzjoni li ta?tha jaqg?u l-persuni li jwettqu attività b?ala impjegati jew g?al rashom fi Stat Membru, g?andha ti?i interpretata b'mod strett.

96 Fl-a??ar nett, fir-rigward tal-g?anijiet imsemmija fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 kif ukoll, b'mod iktar ?enerali, il-qafas legali li fih tinkwadra ru?ha din id-dispo?izzjoni, g?andu ji?i kkonstatat li g?alkemm l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 jistabbilixxi regola spe?jali g?ad-determinazzjoni tal-le?i?lazzjoni applikabbli f'ka? ta' kollokament tal-?addiema, din is-sitwazzjoni spe?ifika, b?ala prin?ipju, ti??ustifika kriterju ie?or ta' rabta, xorta jibqa' l-fatt li l-le?i?latur tal-Unjoni kellu l-g?an ukoll li ji?i ?gurat li din ir-regola spe?ifika tkun ta' benefi??ju g?all-?addiema kkollokati b'mod su??essiv li jwettqu l-istess xog?ol.

97 Barra minn hekk, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 tiddifferixxi skont is-sede rispettiva tal-persuni li jimpjegaw ikkon?ernati jew l-e?istenza ta' rabtiet personali jew organizzazzjonali bejniethom jista' jikkomprometti l-g?an imfittex mil-le?i?latur tal-Unjoni tissu??etta, fil-prin?ipju, llil-?addiem g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru fejn il-persuna kkon?ernata te?er?ita l-attività tag?ha.

98 B'mod partikolari, kif jirri?ulta mill-premessa 17 tar-Regolament Nru 883/2004, bil-g?an li ti?i ?gurata kemm jista' jkun l-ugwaljanza fit-trattament tal-persuni kollha impjegati fit-territorju ta' Stat Membru billi ?ie kkunsidrat xieraq li tkun iddeterminata b?ala l-le?i?lazzjoni applikabbli, b?ala regola ?enerali, dik tal-Istat Membru li fih il-persuna kkon?ernata te?er?ita l-impjieg tag?ha jew li fih ta?dem g?al rasha. Barra minn hekk, mill-premessi 5 u 8 ta' dan ir-regolament jirri?ulta li, fil-kuntest tal-koordinazzjoni tas-sistemi nazzjonali tas-sigurtà so?jali, g?andha tkun iggarantita, bl-a?jar mod possibbli, l-ugwaljanza fit-trattament ta' persuni impjegati fit-territorju tal-istess Stat Membru.

99 Mill-kunsiderazzjonijiet esposti fil-punti 89 sa 98 ta' din is-sentenza jirri?ulta li l-u?u repetut tal-?addiema kkollokati sabiex timtela l-istess po?izzjoni, anki jekk il-persuna li timpjega fil-bidu tat-trasferimenti huma distinti, ma huwiex konformi la mal-kliem u lanqas mal-g?anijiet previsti fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, u lanqas ma huwa konformi mal-kuntest madwar din id-dispo?izzjoni, b'tali mod li persuna kkollokata ma tistax tibbenefika mir-regola spe?jali prevista f'dik id-dispo?izzjoni meta tissostitwixxi ?addiem ie?or.

100 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?at-tielet domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004 g?andu ji?i interpretat fis-sens li, fil-ka? fejn ?addiem, li huwa kkollokat mill-persuna li timpjegah biex iwettaq xog?ol fi Stat Membru ie?or, ji?i ssostitwit minn ?addiem ie?or ikkollokat minn persuna li timpjega o?ra, dan il-?addiem g?andux ji?i kkunsidrat b?ala mibg?ut "biex [j]ie?u post persuna o?ra", fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, b'tali mod li ma tistax tibbenefika mir-regola spe?jali prevista fl-imsemmija dispo?izzjoni sabiex jibqa' so??ett g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fih il-persuna li timpjegah normalment te?er?ita l-attivitajiet tag?ha. Il-fatt li l-persuni li jimpjegaw li?-?ew? ?addiema kkon?ernati g?andhom is-sede tag?hom fl-istess Stat Membru jew il-fatt li g?andhom relazzjonijiet possibbli personali jew organizzazzjonali ma huwiex rilevanti f'dan ir-rigward.

Fuq l-ispejje?

101 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 5(1) tar-Regolament (KE) Nru 987/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 li jistabbilixxi l-pro?edura g?all-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 883/2004, kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1244/2010, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) tar-Regolament (KE) Nru 987/2009 kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni Nru 1244/2010 tad-9 ta' Di?mebru 2010, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A 1, ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru, skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-kordinazzjoni ta' sistemi ta' sigurtà so?jali, jorbot kemm lill-istituzzjonijiet tas-sigurtà, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, jorbot mhux biss l-istituzzjonijiet tal-Istat Membru fejn titwettaq l-attività, i?da wkoll il-qrati ta' dak l-Istat Membru.**

2) **L-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) tar-Regolament Nru 987/2009, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1, ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, jorbot kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih l-attività hija e?er?itata kif ukoll il-qrati ta' dak l-Istat Membru sakemm dan i?-?ertifikat la ?ie irtirat u lanqas ?ie ddikjarat invalidu mill-istituzzjoni tal-Istat Membru li fih ikun ?ie stabbilit, anki meta l-awtoritajiet kompetenti ta' dan l-a??ar Stat Membru fih hija e?er?itata l-attività jkunu ressqu l-ka? quddiem il-Kummissjoni Amministrattiva g?all-koordinazzjoni tas-sistemi ta' sigurtà so?jali u meta din tkun ikkonkludiet li dan i?-?ertifikat in?are? b'mod ?baljat u li g?andu ji?i rtirat.**

L-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 987/2009, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, moqri flimkien mal-Artikolu 19(2) tar-Regolament Nru 987/2009, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ?ertifikat A1 ma?ru? mill-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru skont l-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, jorbot kemm l-istituzzjonijiet tas-sigurtà so?jali tal-Istat Membru li fih l-attività hija e?er?itata kif ukoll lill-qrati ta' dak l-Istat Membru, jekk ikun il-ka?, b'effett retroattiv, minkejja li din il-li?enzja tkun in?ar?et biss wara li l-imsemmi Stat Membru kien issu??etta lill-?addiem ikkon?ernat g?all-assigurazzjoni obbligatorja ta?t il-le?i?lazzjoni tieg?u.

3) **L-Artikolu 12(1) tar-Regolament Nru 883/2004, kif emendat bir-Regolament Nru 1244/2010, g?andu ji?i interpretat fis-sens li, fil-ka? fejn ?addiem, li huwa kkollokat minn mill-persuna li timpjegah biex iwettaq xog?ol fi Stat Membru ie?or, ji?i ssostitwit minn ?addiem ie?or ikkollokat minn persuna li timpjega o?ra, dan il-?addiem g?andux ji?i kkunsidrat b?ala mibg?ut "biex [j]ie?u post persuna o?ra", fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, b'tali mod li ma tistax tibbenefika mir-regola spe?jali prevista fl-imsemmija dispo?izzjoni sabiex jibqa' su??ett g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li fih il-persuna li timpjega normalment twettaq l-attivitajiet tag?ha.**

Il-fatt li l-persuni li jimpjegaw li?-?ew? ?addiema kkon?ernati g?andhom is-sede tag?hom fl-istess Stat Membru jew il-fatt li g?andhom relazzjonijiet possibbli personali jew organizzazzjonali ma humiex rilevanti f'dan ir-rigward.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.